

Κώστας Χ. Πασχάλης

Η βία ως ενδημικό φαινόμενο

Σέρρες, Τετάρτη 19 Οκτωβρίου. Ημέρα γενικής πανελλαδικής απεργίας. Απεργοί επαγγελματίες, κατά τη διάρκεια της πορείας που ακολούθησε τη μεγάλη συγκέντρωση (πρωτοφανή για τα υπάρχοντα δεδομένα), ζητούν επιτακτικά από απεργοσπάστη συνάδελφό τους να κλείσει πάραυτα το μαγαζί του. Αυτός αντιδρά απειλώντας τους. Τα πνεύματα οξύνονται, ωθώντας τις αντιπαρατιθέμενες πλευρές σε ακραίες συμπεριφορές. Το σκηνικό της σύγκρουσης μεταφέρεται αυτούσιο στις τηλεοράσεις.

Μία μέρα μετά. Στο κέντρο της Αθήνας.. Μέλη περιφρούρησης του ΠΑΜΕ συγκρούονται με συντεταγμένες ομάδες «κουκουλοφόρων», που επιχειρούν να σπάσουν τον κλοιό του ΠΑΜΕ. Μάχες σώμα με σώμα. Εναλλασσόμενες έφοδοι των μεν εναντίον των δε. Με κοντάρια από σημαίες οι πρώτοι, με μαδέρια, πέτρες, σιδερολοστούς και οτιδήποτε άλλο, οι δεύτεροι. Όποιος αποκόπτεται από το κυρίως σώμα των ομοϊδεατών του, υφίσταται τους ανελέητους ξυλοδαρμούς των αντιπάλων. Ο ακήρυκτος πόλεμος, εξελίσσεται σε απευθείας μετάδοση από τους τηλεοπτικούς δέκτες. Για τρία τέταρτα γινόμαστε μάρτυρες απίστευτων βιαιοπραγιών, με τραγικό απολογισμό τον θάνατο ενός Πακίτη. Καθ' όσον διαρκούν οι βιαιότητες, εκατοντάδες είναι οι διαδηλωτές που παρακολουθούν από σχετική απόσταση ασφαλείας τα επεισόδια. Σαν θεατές σκληρής παράστασης.

□ Δύο από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα (οι αναφορές θα μπορούσαν να είναι πολύ περισσότερες), που έρχονται να καταδείξουν με τον ευκρινέστερο τρόπο πως η βία τείνει να γίνει ενδημικό φαινόμενο. Η ανεργία, η υποβόσκουσα δυσαρέσκεια από τη συνεχή αφαιμάξη των εισοδημάτων, από την ολοκληρωτική απαξίωση θεσμών και σταθερών, που έστω και υποτυπωδώς, κρατούσαν τη συνοχή στην ελληνική κοινωνία, ξεσπά στην ανεξέλεγκτη οργή. Γίνεται ορμητικό ποτάμι που απειλεί να παρασύρει στο διάβα του τα πάντα. Την ίδια στιγμή χιλιάδες φιλήσυχοι πολίτες, που μέχρι χθες ανησυχούσαν αποκλειστικά και μόνον για την ικανοποίηση των βασικών υποχρεώσεών τους, που μέχρι χθες απαξίωναν τη συμμετοχή στην πολιτική, που αντιδρούσαν στον «συγχρωτισμό» με πολιτικά ενεργούς πολίτες, αίφνης νοιώθουν να καταλαμβάνονται από «επαναστατικό οίστρο». Οι πολιτικοί στο σύνολό τους (τους οποίους παρεμπιπτόντως οι ίδιοι επέλεξαν) είναι ή «κλέφτες» ή ανίκανοι. □ Η Δημοκρατία υποχείριο των λίγων, εκλεκτών. Η οικονομία φέουδο των ισχυρών. «Εδώ που φθάσαμε, μόνο ένας Παπαδόπουλος, άντε και κανένας Στάλιν (στο ηπιότερο) μας σώζει». Εν είδη παρένθεσης να αναφέρω την περίπτωση μιας νεαρής κοπέλας, ντυμένης στην «τρίχα», που όταν οργανωμένο μέλος πολιτικού κόμματος της έδωσε ένα ενημερωτικό φυλλάδιο, είπε το εξής αμίμητο: «άσε τα φυλλάδια, όπλο έχεις να μου δώσεις;».

Διολίσθηση προς την πολιτική των άκρων και δη από «νεόκοπους επαναστάτες».. Άκριτη αποδοχή αστήρικτων θέσεων και προτάσεων. Συνωμοσιολογικές προσεγγίσεις. Απροσχημάτιστη εναντίωση στον οποιονδήποτε φέρει διαφορετική άποψη από τη δική μας. Άποψη που όσες φορές και να μεταβάλλεται, κατά περίεργο τρόπο είναι πάντα σωστή.

Μια κοινωνία σε παράκρουση. Διαρρηγμένη σε αμέτρητα κομμάτια, πολλά από τα οποία αντιπαρατίθενται βίαια μεταξύ τους. Πολίτες σε σύγχυση. Χωρίς ουσιαστικό προσανατολισμό, χωρίς υγιείς πολιτικές αναφορές, χωρίς έρμα. Χαμένοι στη δίνη των εξελίξεων, φοβισμένοι και επιρρεπείς σε οτιδήποτε θα μπορούσε να κεντρίσει το θυμικό τους. Όταν εθιστούν και στη μορφή του τέρατος που λέγεται βία, τότε πραγματικά θα είναι πολύ αργά για δάκρυα.